

Redovisning av uppdrag att bistå i arbetet att ta fram förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden, programperioden 2021-2027

Tillväxtverkets återrapportering av myndigheternas uppdrag att bistå i programframtagandet för Europeiska regionala utvecklingsfonden

2021-04-30

N2020/00894/RTL N2020/00898/RTL

Dnr Ä 2020-1725

Redovisning av uppdrag att bistå i arbetet att ta fram förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden, programperioden 2021-2027

Beslutet att godkänna denna redovisning har fattats av avdelningschef Lars Wikström.

Arbetet har skett inom ramen för Tillväxtverkets förberedelser av programperioden 2021-2027. Den skriftliga analysen är utförd av Alexander Alcazar Jönsson och Jonas Örtquist och Patrik Sällström har bistått i arbetet. Den förstnämnda var föredragande för ärendet.

Östersund 2021-04-29

Lars Wikström

Alexander Alcazar Jönsson

Sammanfattning

Under 2020 har Sveriges regioner, med bistånd från Tillväxtverket, arbetat med att ta fram förslag till de åtta regionalfondsprogram som ska genomföras under programperioden 2021–2027. Berörda regioner har även ansvarat för eller deltagit i framtagande av de fyra Interreg-program som förvaltas i Sverige och där även Tillväxtverket och övriga förvaltande myndigheter bistått. Tillväxtverket har även tagit fram ett nationellt regionalfondsprogram med stöd av fyra myndigheter.

Processen att ta fram förslag till ett regionalfondsprogram är extremt komplex och involverar en mängd aktörer och intressenter på olika nivåer och med olika grader av erfarenhet, kunskap och resurser. Ofta krävs därför stöd från myndigheter med särskild kompetens för att säkerställa programmens relevans och kvalitet.

De myndigheter som har uppdraget att bistå Tillväxtverket och regionerna i framtagandet av förslag till regionalfondsprogram har under 2020 deltagit i en mängd olika aktiviteter, vissa på initiativ av Tillväxtverket, andra arrangerade av myndigheterna själva. Syftet har i samtliga fall varit att föra arbetet med regionalfondsprogrammen framåt på bästa sätt genom samarbete och diskussion. Några exempel på aktiviteter är:

- Framtagande av definitioner och mätmetoder för indikatorer
- Säkerställande av uppfyllande av de tematiska nödvändiga villkor som EU-kommissionen har tagit fram
- Återkoppling på regionernas utkast till programförslag genom en så kallad "peer review"
- Framtagande av den miljöbedömning som är ett krav för programmens godkännande

I samtliga av dessa aktiviteter har myndigheternas deltagande varit mycket värdefullt och i många fall avgörande för resultatet. Aktiviteterna har också bidragit till myndigheternas förståelse för regionernas utmaningar och behov, samt gett dem möjlighet att anpassa sitt bidrag till processen utifrån dessa.

Sammantaget bedömer Tillväxtverket att myndigheterna besitter stor kompetens som bör tillvaratas i genomförandet av programmen, och att de därför bör få tydliga uppdrag att medverka i genomförandet av programperioden 2021–2027 både med finansiering och expertkunskap.

Tillväxtverket föreslår därför:

1. Att regeringen klargör vilka myndigheter som är särskilt betydelsefulla för genomförandet av regionalfonden under programperioden 2021–2027.
2. Att myndigheterna enligt punkt 1. ovan ges ett uppdrag att bistå Tillväxtverket, regionalt utvecklingsansvariga samt förvaltande myndigheter för Interregprogram som förvaltas i Sverige i genomförandet av regionalfondsprogrammen under programperioden 2021–2027.

Innehåll

1	Uppdraget.....	6
2	Slutsatser och rekommendationer inför programgenomförande	8
3	Myndigheternas stöd i framtagande av förslag till regionala program samt nationella programmet.....	11
4	Myndigheternas stöd i framtagande av förslag till gränsöverskridande samarbetsprogram (Interreg).....	19

1 Uppdraget

1.2 Bakgrund

Tillväxtverket har fått i uppdrag av regeringen att rapportera *Uppdrag att bistå i arbetet att ta fram förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden, programperioden 2021-2027*. Detta uppdrag har getts till 22 myndigheter¹ och länsstyrelserna och innebär att myndigheterna ska bistå regionerna och Tillväxtverket i framtagna av programförslag inför programperioden 2021–2027 med sina erfarenheter och kunskaper. Vidare ska myndigheterna bistå de svenska aktörer som deltar i arbetet med gränsöverskridande samarbetsprogram (Interreg).

I denna rapport redovisar Tillväxtverket myndigheternas genomförande av uppdraget.

Hänsyn har även tagits till slutsatserna Tillväxtverkets rapport "Statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet och arbetet att utveckla Sveriges landsbygder". I mångt och mycket kan den här rapporten ses som ett komplement till ovan nämnda rapport.

1.3 Metod

1.3.1 Analysfrågor

Tillväxtverket har använt följande analysfrågor i rapporten:

- På vilket sätt har myndigheterna bistått Tillväxtverket respektive regionerna?
- Har hänsyn tagits till regionala förutsättningar och behov?
- Vilka rekommendationer kan Tillväxtverket ge gällande myndigheternas deltagande i det kommande genomförandet av regionalfundsprogrammen 2021–2027?

1.3.2 Avgränsning

I denna rapport redovisas främst de aktiviteter som har genomförts av de myndigheter som ingår i uppdraget. Övriga myndigheter som har deltagit i processen redovisas i vissa fall för att ge en helhetsbild.

¹ Boverket, Delegationen mot segregation, Jämställdhetsmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Sametinget, Skogsstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens geotekniska institut, Statens jordbruksverk, Statens kulturråd, Statens skolverk, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Trafikverket, Verket för innovationssystem (Vinnova)

I rapporten redovisas myndigheternas deltagande i olika aktiviteter. Resultatet av aktiviteterna, exempelvis de underlag eller kommentarer som myndigheterna inkommit med, redovisas inte i sin helhet.

1.3.3 Datainsamling

Underlaget till rapporten består främst av intern och extern e-post, tjänsteanteckningar, mötesdokument, samt de underlag som myndigheterna har tillhandahållit under processens gång. Den enkätundersökning bland de statliga myndigheterna som ligger till grund för Tillväxtverkets kommande rapport "Statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet och arbetet att utveckla Sveriges landsbygder" har också ingått som underlag.

1.4 Disposition

Kapitel 2 omfattar Tillväxtverkets övergripande slutsatser och rekommendationer.

Kapitel 3 och 4 utgör den huvudsakliga redovisningen av myndigheternas genomförande av uppdraget. Kapitel 3 fokuserar på de regionala programmen samt det nationella programmet, medan kapitel 4 redovisar arbetet inom gränsöverskridande samarbetsprogram (Interreg).

2 Slutsatser och rekommendationer inför programgenomförande

2.1 Myndigheternas bidrag till programframtagandet

De myndigheter som har varit utsedda att bistå i programframtagandet har bidragit i olika hög grad under processen. I stort sett kan man säga att denna variation främst beror på hur nära myndighetens verksamhetsområde kopplar till de sakfrågor som

1. ligger inom regionalfondens prioriterade områden
2. kräver särskilt mycket förberedande arbete för att integreras i programmen

I princip alla myndigheter uppfyller kriterie 1. Myndigheterna är utvalda utifrån deras relevans för regionalfonden och ansvarar alla för områden som är viktiga för dess genomförande. Graden av erfarenhet, kunskap, mottagarkapacitet och resurser hos regioner varierar dock. Inom vissa områden har man stor vana av regionalfondsarbete och i andra, betydligt mindre. Anledningen till att myndigheter som exempelvis Naturvårdsverket, Energimyndigheten och länsstyrelserna har deltagit i högre grad än många andra myndigheter är att specifika sakfrågor inom klimat- och miljöområdet har visat sig kräva detaljkunskap som enbart finns hos dessa myndigheter. Till detta hör exempelvis framtagande av indikatorer och statistik, tematiska nödvändiga villkor och miljöbedömning.

Vissa myndigheter har deltagit i färre aktiviteter än andra, men detta innebär inte att deras bidrag är mindre viktiga. Inspel från myndigheter som Sametinget, Kulturrådet, Jämställdhetsmyndigheten, med flera berör områden som är högt prioriterade på EU-, nationell- och regional nivå och där regionerna bör ha stort utbyte av de rekommendationer som ges. Att dessa aktörer inte bidrog i större utsträckning säger nog mer om var fokus ligger i de individuella programmen, samt hur uppföljnings- och utvärderingssystemen är uppbyggda på EU-nivå, än om enskilda myndigheters engagemang.

Tillväxtverkets generella bedömning är de utpekade myndigheterna har bidragit till programframtagande i hög grad, och att det stöd de har erbjudit både Tillväxtverket och regionerna har varit värdefullt för att säkerställa programmets relevans och kvalitet.

2.2 Hänsyn till regionala förutsättningar och behov

Vad innebär det att ta hänsyn till regionala förutsättningar och behov? I kontexten att ta fram förslag till regionalfondsprogram bör detta begrepp för myndigheternas del innefatta

1. Förståelse för regionernas utmaningar och behov som de relaterar till regionalfonden
2. Möjlighet att anpassa sitt bidrag i processen till dessa utmaningar och behov, exempelvis genom individuella diskussioner med representanter för varje program, regionalt anpassade texter, mm

Vad gäller förståelse för utmaningar och behov så har detta delvis skett organiskt i samband med de olika informations- och diskussionsmöten där myndigheter och regioner

har deltagit. Den största möjligheten för myndigheterna att få en bättre förståelse för regionala utmaningar och behov har dock varit den peer review som beskrivs i avsnitt 3.4. Genom att få tillgång till utkast av de regionala programmen samt det nationella programmet har myndigheterna haft möjlighet att få en samlad överblick av samtliga programområden. Även de regionala dialogerna som under våren och hösten 2020 genomfördes av Tillväxtverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Vinnova var ett viktigt forum för kommunikation och erfarenhetsutbyte mellan dessa myndigheter och regionerna.

För att deltagande myndigheter ska ha möjlighet att anpassa sig till regionernas behov krävs det att samtliga aktörer prioriterar detta. Detta innebär att det inte räcker med en förståelse från den enskilda myndighetens sida, utan att både Tillväxtverket och regionerna måste öppna upp för individuellt anpassade inspel när det är lämpligt. Ovan nämnda regionala dialoger och peer review, som skedde inför respektive under programframtagandet, är två exempel på detta. Den löpande dialog som Tillväxtverket förde med myndigheterna i form av information kring tidsplaner, inbjudan till möten med mera har också varit ett viktigt verktyg för att ge myndigheterna möjligheter att komma med inspel under processens gång.

2.3 Rekommendationer inför programgenomförande

Stark styrning i form av regeringsuppdrag är en av de viktigaste förutsättningarna för att säkerställa en myndighets medverkan i en process som de inte själva styr, i det här fallet regionernas uppdrag att ta fram förslag till program. Uppdraget i sig ger bland annat

1. En gemensam syn på utmaningar, behov och avgränsningar
2. En utgångspunkt för initial kontakt mellan aktörerna
3. Motivation att avsätta resurser
4. En grov tidsplan
5. Ansvarsfördelning

Utan den tydliga styrningen som uppdraget innebär måste alla dessa frågor redas ut innan ett potentiellt samarbete kan inledas. Detta är särskilt viktigt inom områden som är nya i sammanhanget, där vissa av aktörerna saknar erfarenhet, samt där vissa myndigheter har kunskap eller resurser som kan vara till särskild nytta för genomförandet. Inom regionalfonden är ett av de största fokusområdena i den kommande programperioden klimat och miljö. Inom detta område finns många aktörer (både relevanta myndigheter och potentiella projektägare) som inte har jobbat med regionalfonden i särskilt stor utsträckning tidigare. Detta innebär att det krävs ett gediget samarbete mellan aktörer som har stor erfarenhet inom ERUF, och aktörer som har stor kunskap inom klimat och miljö. Myndigheter som Naturvårdsverket och Energimyndigheten samt länsstyrelsernas energi- och klimatstrategier (LEKS) har varit avgörande för att lösa frågor kring exempelvis val av indikatorer och mätmetoder, samt generellt genom att bidra med kunskap i sakfrågor där regionerna har behövt stöd under programframtagandet. I frågor som rör framtagande av statistik skulle också samtliga aktörer ha nytta av löpande stöd från SCB för att renodla och standardisera processer och data. Det finns också behov av att under genomförandet säkerställa en hög kvalitet i genomförandet inom områden som mätning och uppföljning av indikatorer, säkerställande av nödvändiga villkor, urvalskriterier för utlysningar, med mera. Vi kan konstatera att myndigheterna besitter stor kompetens som bör tillvaratas i genomförandet av programmen, och att de därför bör

få ett tydligt uppdrag att medverka i genomförandet av programperioden 2021–2027 både med finansiering och expertkunskap. Detta uppdrag bör utgå från att myndigheterna ska bistå de centrala aktörerna i genomförandet, det vill säga Tillväxtverket, regionerna och de förvaltande myndigheterna för Interregprogram som förvaltas i Sverige. Exakt vilken roll myndigheterna får i genomförandet bör bedömas utifrån varje myndighets verksamhetsområde och behovet från aktörerna inom regionalfonden.

Tillväxtverket föreslår därför:

1. Att regeringen klargör vilka myndigheter som är särskilt betydelsefulla för genomförandet av regionalfonden under programperioden 2021–2027.
2. Att myndigheterna enligt punkt 1. ovan ges ett uppdrag att bistå Tillväxtverket, regionalt utvecklingsansvariga samt förvaltande myndigheter för Interregprogram som förvaltas i Sverige i genomförandet av regionalfondsprogrammen under programperioden 2021–2027.

3 Myndigheternas stöd i framtagande av förslag till regionala program samt nationella programmet

3.2 Myndighetsdialog och löpande kontakt

Tillväxtverket etablerade i maj 2020 kontakt med samtliga myndigheter i uppdraget. I denna initiala kontakt efterfrågades kontaktpersoner hos myndigheterna, och en grov tidsplan presenterades tillsammans med en preliminär lista på aktiviteter där myndigheternas sakkunskap kunde komma att efterfrågas. Genom kontaktpersonerna förmedlade Tillväxtverket under arbetets gång information om kommande aktiviteter samt förfrågningar kopplade till myndigheternas verksamhetsområde.

3.3 Indikatorer och interventionslogik

Tillväxtverket kontaktade i maj 2020 Naturvårdsverket, Länsstyrelsens energi- och klimatsamordning samt Energimyndigheten inför framtagande av indikatorer för att fånga klimatnytta. Myndigheterna bistod Tillväxtverket i arbetet med att ta fram definitioner av och beräkningsmetodik för dessa indikatorer under perioden maj-oktober.

Under perioden oktober-december 2020 genomförde Tillväxtverket sex möten med fokus på interventionslogik och indikatorer, så kallade "IndikatorSYNK" varav tre med tematiskt fokus på Politiskt mål 1, Politiskt mål 2 respektive Politiskt mål 3. Deltagare vid dessa möten var representanter från Tillväxtverket, Regeringskansliet och regionerna. Flera myndigheter som tidigare hade gett synpunkter på indikatorer, visat intresse eller vars verksamhet bedömdes koppla till arbetet med indikatorer deltog också. Dessa myndigheter var

- Energimyndigheten
- Vinnova
- Tillväxtanalys
- Naturvårdsverket
- Länsstyrelserna
- Trafikverket
- Post- och telestyrelsen

Under mötena diskuterades exempelvis indikatordefinitioner, framtagande av metoddokument, klimatindikatorer, beräkning av målvärden, med mera. I dessa frågor kunde deltagande myndigheter bidra med erfarenheter och sakkunskap för att underlätta förståelse för, val av och mätning av de olika indikatorer som lagts fram av EU-kommissionen.

3.4 Peer review

I samband med den myndighetsdialog som Tillväxtverket genomförde 2020-08-25 erbjöd Tillväxtverket myndigheterna som var utpekade i uppdraget att delta i en så kallad "peer review" av programmen. Upplägget var sådant att myndigheterna skulle få tillgång till utkast av programmen i september och få möjlighet att inkomma med kommentarer utifrån respektive myndighets verksamhetsområde. Myndigheterna hade också möjlighet att ta del av programutkasterna utan att behöva inkomma med några synpunkter.

I slutet av september skickade Tillväxtverket ut programutkasterna och satte en deadline på tio dagar för myndigheterna att inkomma med feedback. Tillväxtverket hade tagit fram en gemensam PPT-mall för feedbacken som skulle användas av samtliga myndigheter. Syftet var att materialet skulle vara lätthanterligt för regionerna, som hade knappt med tid och resurser och därför behövde få kommentarer i kortfattad och enhetlig form. I mallen ombads myndigheterna svara på följande tre frågeställningar:

- På vilket sätt beskriver texterna i programmet utmaningar, behov och insatser kopplade till ert verksamhetsområde?
- Finns det synergier med nationell politik som kan utvecklas (däribland möjlighet till nationell medfinansiering)?
- Vilka eventuella hinder eller svårigheter ser ni gällande genomförandet av insatser kopplade till ert verksamhetsområde?

Detta för att fokusera återkopplingen mot frågor som skulle vara till mest nytta för programskrivarna, kopplat till respektive myndighets verksamhetsområde. Myndigheterna hade möjlighet att ge dels generella kommentarer som gällde samtliga program, dels specifika kommentarer för enskilda program.

Följande myndigheter inkom med kommentarer i PPT-form:

- Boverket
- Digg
- Energimyndigheten
- Jämställdhetsmyndigheten
- Kemikalieinspektionen
- Kulturrådet
- Länsstyrelsens energi- och klimatsamordning
- Länsstyrelserna i Gotland, Halland, Västra Götaland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Norrbotten, Skåne, Södermanland, Värmland, Dalarna, Gävleborg, Västerbotten, Västernorrland, Örebro

Återkopplingen varierade stort både vad gäller omfattning och innehåll. Ofta belyste myndigheterna hur relevanta sakfrågor konkret skulle kunna integreras i programmen, inklusive eventuella hinder och svårigheter. Många kommenterade också särskilt programmets val av särskilda mål, indikatorer och interventionstyper, men även regionspecifika frågor, exempelvis möjliga insatser för samisk kultur i Övre Norrland, utmaningar inom elsektorn i Stockholmsregionen med mera.

Några exempel:

- Naturvårdsverket pekade på synergier med den nationella satsningen Klimatklivet, vikten av stödjande strukturer för utveckling av miljöteknik, behoven av klimatomställning i små- och medelstora företag, och gav även råd kring programmets val av särskilda mål och interventionstyper.
- Energimyndigheten lämnade in ett omfattande material innehållandes information och råd gällande insatser inom energieffektivisering, innovation och kommersialisering, hållbara transporter, resurseffektivt byggande, kapacitetsutveckling, med mera.
- Jämställdhetsmyndigheten påpekar vikten av koppling till de globala målen samt jämställdhetsperspektiv utifrån Agenda 2030. De belyser också det faktum att programmen genomgående ska integrera ett jämställdhetsperspektiv både i

förberedelser, genomförande och uppföljning/utvärdering, och att detta bör ge utslag i mål och indikatorer.

3.5 Tematiska nödvändiga villkor

Enligt EU-kommissionens förslag till förordning om gemensamma bestämmelser för ESI-fonderna (COM (2018) 375 final), artikel 11.1, måste ett antal förutsättningar (kallade nödvändiga villkor) uppfyllas för de valda särskilda målen i varje program. Vissa villkor är övergripande för samtliga särskilda mål, medan andra (kallade tematiska nödvändiga villkor) gäller per särskilt mål. Uppfyllandet av dessa villkor ska redovisas i programdokumentet.

För att säkerställa att de tematiska nödvändiga villkoren var uppfyllda för samtliga program, och för att ta fram texter till programdokumentet, kontaktade Tillväxtverket i juni 2020 ett antal myndigheter vars verksamhetsområde relaterar till något eller några av villkoren. Myndigheterna fick då frågan ifall de ansvarar för de planer och strategier som utgör grunden för villkoren. När så var fallet, bad Tillväxtverket i oktober 2020 myndigheterna att inkomma med texter kopplat till de för myndigheten relevanta villkoren. Dessa texter, avsedda att läggas in i programdokumentet, beskrev om, och i så fall hur, villkoren var uppfyllda. I tabellen nedan redovisas de myndigheter som Tillväxtverket kontaktade, vilket nödvändigt villkor respektive myndighet ansvarade för, och vad resultatet av kontakten blev.

Myndighet	Särskilt mål	Nödvändigt villkor	Resultat
Trafikverket	PO2-ii) Utveckla en hållbar, klimattålig, smart, säker och intermodal TEN-T samt PO2-iii) Hållbar, klimattålig, intelligent och intermodal mobilitet på nationell, regional och lokal nivå, inbegripet förbättrad tillgång till TEN-T och mobilitet över gränserna	Övergripande transportplanering på lämplig nivå	Tillväxtverket meddelade regionerna att de skulle kontakta Trafikverket för att gemensamt ta fram en text kopplat till detta nödvändiga villkor.
Naturvårdsverket	PO2-vi) Utveckling av (övergången till) cirkulär ekonomi, genom investeringar i avfallssektorn och resurseffektivitet	Uppdaterad planering för avfallshantering	Naturvårdsverket levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.

	PO2-vii) Främjande av grön infrastruktur i stadsmiljön och minskning av föroreningar	Prioriterad åtgärdsram för de bevarandeåtgärder som krävs med unionens medfinansiering	Naturvårdsverket levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
	PO2-v) Främjande av en effektiv vattenanvändning	Uppdaterad planering för nödvändiga investeringar i sektorerna för vatten och avloppsvatten	Naturvårdsverket levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	PO2-iv) Främja anpassning, riskförebyggande och motståndskraft mot katastrofer i samband med klimatförändringen	Effektiv ram för riskhantering vad gäller katastrofer	MSB levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
Energimyndigheten	PO2-i) Främja energieffektivitet	Strategisk politisk ram för stöd till energieffektiv renovering av bostadshus och andra byggnader	Energimyndigheten levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
	PO2-i) Främja energieffektivitet och ii) Främja förnybar energi genom investeringar i produktionskapacitet	Styrning av energisektorn	Energimyndigheten levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
	PO2-ii) Främja förnybar energi genom investeringar i produktionskapacitet	Effektivt främja användning av förnybar energi inom alla sektorer och över hela EU	Energimyndigheten levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.
Boverket	PO2-i) Främja energieffektivitet	Strategisk politisk ram för stöd till energieffektiv renovering av bostadshus och andra byggnader	Boverket levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.

Livsmedelsverket*	PO2-v) Främjande av en effektiv vattenanvändning	Uppdaterad planering för nödvändiga investeringar i sektorerna för vatten och avloppsvatten	Livsmedelsverket bidrog med information relaterat till uppfyllandet av villkoret.
Post- och telestyrelsen	PO3-i) Stärka digital konnektivitet	Nationell eller regional bredbandsplan	Boverket levererade en text till regionerna relaterat till detta villkor.

*Livsmedelsverket ingår inte i uppdraget men redovisas i det här avsnittet för att ge en komplett bild av villkoren.

3.6 Miljöbedömning

Som en del av Tillväxtverkets uppdrag att förbereda programperioden 2021–2027 för ERUF (N2020/00894/RTL), samt uppdraget att ta fram förslag till nationellt regionalfondsprogram (N2020/00896/RTL) ingår även att

Tillväxtverket ska säkerställa att undersökning och miljöbedömning görs enligt 6 kap. miljöbalken för de åtta regionala programmen inför programperioden 2021–2027. Samrådsredogörelser ska upprättas över genomförda samråd.

I arbetet med miljöbedömningarna har Tillväxtverket fått stöd av ett antal myndigheter enligt nedan. Samtliga länsstyrelser erbjöds att delta i avgränsningssamråd samt att svara på remiss av miljöbedömning för relevant regionalt program och nationella programmet.

Avgränsningssamråd skedde under oktober och samråd skedde nov/dec 2020 för alla program.

Myndighet	Deltagande
Naturvårdsverket	Dialog och stöd inför genomförande av miljöbedömning hösten 2020 samt input i form av remissvar på avgränsningssamråd och samråd av miljöbedömningar för samtliga ERUF program
Länsstyrelsen Jämtland	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd.
Länsstyrelsen Västernorrland	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd. Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av regionalt program Mellersta Norrland

Länsstyrelsen Skåne och Länsstyrelsen Blekinge	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd. Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av regionalt program Skåne-Blekinge
Länsstyrelsen Värmland, Länsstyrelsen Dalarna och Länsstyrelsen Gävleborg	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd. Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av regionalt program Norra Mellansverige
Länsstyrelsen Stockholm	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd. Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av regionalt program Stockholm
Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen Halland	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd.
Länsstyrelsen Uppsala, Länsstyrelsen Västmanland, Länsstyrelsen Södermanland, Länsstyrelsen Örebro och Länsstyrelsen Östergötland	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd.
Länsstyrelsen Västerbotten och Länsstyrelsen Norrbotten	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd.
Länsstyrelsen Jönköping, Länsstyrelsen Kalmar, Länsstyrelsen Gotland	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd. Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av regionalt program Småland och Öarna
Länsstyrelsen Kronoberg	Erbjudande om att delta i avgränsningssamråd.
Länsstyrelserna Blekinge, Stockholm, Jönköping, Västernorrland, Skåne, Värmland, Östergötland, Norrbotten, Dalarna, Västerbotten	Inkom med svar på remiss för miljöbedömning av miljöbedömning av det nationella programmet.

3.7 Initiativ från myndigheter

Förutom de av Tillväxtverket initierade aktiviteterna genomförde några myndigheter även egna aktiviteter relaterade till programframtagandet.

Länsstyrelserna ordnade i maj och juni 2020 möten för regioner och myndigheter för att diskutera interventionslogik och indikatorer i programmen, främst kopplat till grön

omställning. Tillväxtverket deltog även vid dessa möten, som resulterade i feedback som Tillväxtverket sedan kunde använda i det fortsatta arbetet med interventionslogik och indikatorer.

Konstnärsnämnden bjöd in Tillväxtverket att tillsammans med Kulturrådet presentera arbetet med kommande programperiod vid seminariet "Perspektiv på konstnärers företagande" i september 2020. Tillväxtverket presenterade en övergripande bild av ERUF och arbetet med kommande programperiod, medan Kulturrådet presenterade sin roll i detta arbete kopplat till uppdraget och myndighetens verksamhetsområde.

3.8 Regional turné

Inför framtagandet av de åtta regionala programmen arrangerade Tillväxtverket tillsammans med Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Vinnova regionala dialoger med samtliga NUTS 2-regioner. Syftet med dialogerna var att diskutera sakfrågor och inriktning i de kommande programmen samt att ge regionerna en bild av relevanta nationella satsningar som genomförs eller kommer att genomföras framöver. De regionala dialogerna genomfördes med samtliga regioner två gånger dels precis när programskrivandet kommit i gång, dels efter att ett första utkast lämnats in. Vid dialogerna deltog chefer från myndigheterna samt berörda regioner. Tillväxtverket representerades också av programansvariga samt ansvariga personer för smart specialisering.

För att ytterligare fördjupa kunskap om sakfrågorna anordnade Tillväxtverket nio tematiska seminarier under maj och juni 2020. Seminarierna berörde följande sakfrågor:

- Innovation & smart specialisering
- Besöksnäring
- Kompetensförsörjning
- Grön omställning
- Digitalisering & smart industri
- Hållbar stadsutveckling
- Internationalisering
- Finansieringsinstrument
- Hållbar utveckling.

De regionala dialogerna och tematiska seminarierna uppskattades av både regioner och deltagande myndigheter och erfarenheterna kommer att bidra till det fortsatta arbetet med att utveckla kunskapsstöd inför programperioden 2021–2027.

3.9 Stöd i framtagande av förslag till nationellt program

Enligt uppdrag har Tillväxtverket tillsammans med Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Verket för innovationssystem tagit fram ett förslag till ett nationellt regionalfondsprogram för programperioden 2021–2027.

Innehållet i programmet är, i enlighet med uppdraget:

- Stärka samarbetet mellan nationell och regional nivå i alla delar av landet inom politiskt mål 1. Tillväxtverket och Vinnova ansvarade för denna del i programmet
- Finansieringsinstrument. Tillväxtverket ansvarade för denna del
- Hållbar stadsutveckling inom politiskt mål 1 och 2. Tillväxtverket, Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Vinnova ansvarade för denna del

En projektledare från Tillväxtverket koordinerade arbetet. Gruppen bestod av 10 personer varav två delprojektledare för Finansieringsinstrument och Hållbar stadsutveckling, båda från Tillväxtverket. I övrigt bestod gruppen av representanter för de olika myndigheterna enligt ovan. Veckovisa möten genomfördes med samtliga deltagare, samt veckovisa möten i undergrupperna i enlighet med programmet ovan.

Förutom ovanstående så de 22 myndigheterna samt länsstyrelserna i uppdraget haft möjlighet att bistå med synpunkter vid ett antal tillfällen. Tillväxtverket har också haft dialog och genomfört en workshop med näringslivet. Den del av programmet som behandlar Hållbar stadsutveckling togs fram i nära dialog med Rådet för hållbara städer.

Förutom ovanstående genomfördes kontinuerliga dialoger med regionerna och övriga programskrivare.

4 Myndigheternas stöd i framtagande av förslag till gränsöverskridande samarbetsprogram (Interreg)

4.2 Program som förvaltas i Sverige

4.2.1 Öresund-Kattegat-Skagerrak

Följande myndigheter har deltagit i programframtagningen:

- Trafikverket har deltagit i möte med representant för programskrivarna och diskuterat innehållet i PO3 – Sammanlänkad region med hållbar mobilitet.
- Länsstyrelsen Skåne och Arbetsförmedlingen har, via sina representanter på Øresunddirekt, deltagit i workshop kring innehållet i PO4 – Gränslös arbetsmarknadsregion
- Länsstyrelsen Skåne har deltagit i möte där programmets innehåll har diskuterats ur ett jämställdhetsperspektiv och coachat kring fortsatt utveckling.

Följande myndigheter har deltagit genom att svara på remiss, inklusive samråd kring miljökonsekvensbedömningen av programförslaget

- Länsstyrelsen Skåne
- Boverket
- Länsstyrelsen Halland
- Skogsstyrelsen
- Sjöfartsverket
- Länsstyrelsen Västra Götaland

4.2.2 Aurora

I rollen som framtida förvaltande myndighet deltar Länsstyrelsen Norrbotten aktivt i programarbetet med de 10 deltagande regionerna i programområdet (Sverige, Finland, Norge) och de tre Sametingen.

Länsstyrelsen har deltagit på Tillväxtverkets SYNK-möten under 2020 och har även i övrigt ett tätt samarbete med Tillväxtverket. I processen med programmets miljöbedömning sker samarbete med miljöansvariga på Länsstyrelsen i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland samt Naturvårdsverket.

4.2.3 Norra Periferin och Arktis

Länsstyrelsen Västerbotten, förvaltande myndighet för programmet Norra Periferin och Arktis, har varit i kontakt med Naturvårdsverket samt de fyra Länsstyrelser som programområdet omfattar på svensk sida i samband med framtagandet av den strategiska miljökonsekvensbedömningen.

4.2.4 Sverige-Norge

Länsstyrelsen Jämtland har, i framtagande av den strategiska miljökonsekvensbedömningen, varit i kontakt med Naturvårdsverket.

4.3 Program som förvaltas utanför Sverige

4.3.1 Baltic Sea

I arbetet med kommande Östersjöprogram har Tillväxtverket engagerat den svenska subkommittén som finns kopplad till programmet. I subkommittén har en rad myndigheter deltagit, bland andra Trafikverket, Hav och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket, Boverket, Naturvårdsverket och Vinnova. Samtliga myndigheter har varit aktiva genom att lämna kommentarer och synpunkter på programutkast och programinriktning, vilket har varit till stor hjälp för programmeringsgruppen tack vare myndigheternas expertkunskap inom respektive område.

4.3.2 Espon

Boverket har tillsammans med Näringsdepartementet representerat Sverige i programmets övervakningskommitté samt i programframtagandet. Den bredare förankringen sköttes via ESPON- managing authority samt med hjälp av programmets nationella kontaktpunkter. Här efterfrågades framför allt synpunkter på programmets inriktning och användbarhet utifrån användarperspektiv (exempelvis via regioner, myndigheter och forskare).

4.3.3 Urbact

Tillväxtverket och Sveriges Kommuner och regioner har bistått Regeringskansliet i arbetet med programframtagande.

4.3.4 Interreg Europé

Tillväxtverket har deltagit i programmeringsgruppen.

4.3.5 North Sea

De svenska prioriteringarna till kommande programperiod har förankrats i den svenska subkommittén, bestående av representanter från fem svenska regioner som deltar i Interreg Nordsjöprogrammet samt från Länsstyrelsen och Tillväxtverket.

4.3.6 South Baltic

Riksantikvarieämbetet och Kulturrådet har bidragit med inspel kring tematisk inriktning, huvudsakligen kopplat till turism, kultur och kulturarv i september respektive december 2020.

Skogsstyrelsen har lämnat inspel på tematisk inriktning i maj 2020 och direkt på föreslagen programstrategi och prioriteringar i januari 2021.

Länsstyrelsen i olika regioner har lämnat inspel löpande under september 2020-januari 2021 på tematisk inriktning, programstrategi och prioriteringar, hållbarhetsaspekter, med mera.

Vattenmyndigheten har lämnat inspel på programstrategi och prioriteringar i december 2020.

Tillväxtverket och Näringsdepartementet deltar i Joint Programming Committee samt i de två arbetsgrupperna kring innehåll, genomförande och förvaltning.

Region Kalmar genomförde i oktober 2020 en enkät till svenska intressenter utifrån en intressentanalys som genomfördes i juni-juli 2020. 13 av de 130 respondenterna angav att de representerar en statlig myndighet.

4.3.7 Central Baltic

Länsstyrelser i olika regioner har lämnat inspel vid flera tillfällen under 2020 och 2021 på tematisk inriktning och prioriteringar.

En enkät har genomförts och skickats ut till de åtta svenska regioner som ingår i programmet. Ett tiotal av respondenter angav att de representerar en statlig myndighet.

En så kallad public hearing genomfördes i mars 2021 med ett 100-tal deltagare, varav 4–5 var från statliga myndigheter. Efter denna hearing inkom Sveriges Geologiska Undersökning, länsstyrelser, RISE, och Statens Geotekniska Institut med inspel, varav den sistnämnda ingår i uppdraget.

4.3.8 Kolarctic

Region Norrbotten och Länsstyrelsen Norrbotten ingår i den arbetsgrupp som jobbar konkret med uppdrag i skrivandet. De har tillsammans genomfört så kallade Stakeholder Consultations i inledningsfasen för att lyssna in vad intressenter, aktörer och myndigheter har för inspel till det nya programmet. Fler dialoger kommer att genomföras framöver.

I dialogerna har följande aktörer deltagit:

- Näringsdepartementet
- UD
- Länsstyrelsen i Norrbotten
- Länsstyrelsen i Västerbotten
- Naturvårdsverket
- Sametinget
- Skogsstyrelsen
- Statens geotekniska institut
- Trafikverket
- Norrbottens Kommuner
- North Sweden
- Polarforskningssekretariatet
- Luleå Tekniska Universitet
- Umeå Universitet, SLU.

Fler organisationer/aktörer har varit inbjudna men ej deltagit.

En öppen enkät har även publicerats i de fyra deltagande länderna där det varit möjligt för alla att bidra med input.